

حجت در منطق

حد وسط در **قیاس منطقی**، یا مجموع قضایای کاشفی یک **مجهول** تصدیقی را در **منطق** حجت می گویند.

فهرست مندرجات

۱ - معانی حجت در منطق

۲ - پانویس

۳ - منبع

معانی حجت در منطق

حجت در منطق به دو معنا به کار رفته است:

۱ - مجموع قضایای معلوم و مرتبطی که به منظور رسیدن به **نتیجه** مطلوب ، با نظم و چینش خاصی در کنار هم گذاشته می شود، مانند: " العالم متغیر ، و کل متغیر حادث ، فالعالم حادث "

به بیان دیگر، حجت عبارت است از آن دسته از معلومات تصدیقی که **ذهن انسان** آنها را به کار می گیرد تا به کمک آنها به یک **مجهول تصدیقی** دست یابد ، و فرقی نمی کند که در قالب **قیاس** باشد یا **استقرا** و یا **تمثیل** . در **اصول فقه** این معنای حجت مورد نظر نیست .

۲ - حجت به معنای حد وسط در قیاس منطقی است ؛ برای نمونه ، در مثال بالا کلمه " متغیر " حد وسط و علت اثبات اکبر برای اصغر است . برخی مانند مرحوم " **شیخ انصاری** " حجت در اصول را به این معنا گرفته اند .

[۱] **فرائد الاصول** ج ۱، ص ۲۹.

اما این نظر اعتراض سایر اصولی ها را در پی داشته است .

[۲] **سیحانی**، جعفر، **الموجز فی اصول الفقه**، ص ۲۴۵-۲۴۶.

[۳] **اصول الفقه** ج ۲، ص ۷.

[۴] **مجدی**، علی، **شرح اصول فقه**، ج ۳، ص ۱۵-۱۶.

پانویس

۱. ↑ **فرائد الاصول** ج ۱، ص ۲۹.

۲. ↑ **سیحانی**، جعفر، **الموجز فی اصول الفقه**، ص ۲۴۵-۲۴۶.

۳. ↑ **اصول الفقه** ج ۲، ص ۷.

۴. ↑ **مجدی**، علی، **شرح اصول فقه**، ج ۳، ص ۱۵-۱۶.

منبع

سایت مرکز اطلاعات و مدارک اسلامی